

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۶ اسفند ماه ۱۳۲۰

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - معرفی تیمسار سررتب ریاضی به معاونت وزارت جنگ
- ۳ - تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۱۹ مجلس شورای ملی
- ۴ - بقیه شور لایحه جاو گبری از حاکم
- ۵ - موقع دستور حاشیه بعد - ۵۰ حاشیه

مجلس يك ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس پنجشنبه ۲۱ اسفند ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ آقای اوار .
 اوار - صورت جلسه گرچه تحت نظر هیئت رئیسه است که تنظیم میکنند ولی بنده خواستم اینجا عرض کنم در این صورت جلسه اشخاصی که در پر گرام صحبت کردند هر يك از آنها يك مسئله مخصوصی را در نظر گرفته بودند و مطابق همان مسئله مخصوص هم وزراء معین در جواب هر يك توضیحاتی دادند آنهاائی که صحبت کردند در این جا يك ردیف و جوابهایی که داده شد در يك ردیف نوشته شده در صورتیکه مطالبی که گفته شد هر يك در ماده مخصوصی بود مثلاً

بعضی خصوصیات بعقیده بنده بود که بایستی ذکر شود یکی مسئله قرارداد هائی که در قرارداد انعقاد بود و ما جدید داشتیم که همراه آن قرارداد که میگذرد قرارداد تجارتنی و سایر قرارداد هائی که ذکر شده بود آورده شود و میخواستیم هم اوقات بگذرد و مخصوصاً آقای رئیس الوزراء اظهار کردند که خود آنها تعقیب دارند و ما هم عجله داریم این یک قسمت و یکی هم اشتباهی بود که آقای رئیس الوزراء در ضمن معرفی آقایان وزراء عبارتی فرمودند و خودشان هم بعد فرمودند که عبارت در موقع معرفی اشتباه شده است و

(مجلس شورای ملی ۸ آذر ماه ۱۳۲۰)

این مذاکرات مشروح سی و چهارمین جلسه از دوره سیزدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غالبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غالبین با اجازه - آقایان : اقبال - کاژروبان - اطهری - مستشار - دشنی .
 غالبین بی اجازه - آقایان : تولیت - اورنگ - ربکی - صدر - خواجه نوری - شیرازی - دکتر ادهم - دبستانی - آصف - صادق وزیر -

دبر آهنگان بی اجازه - آقایان : آصف - بهمن اسفندیاری - اکبر - نیکپور - خسروشاهی - نصرانیان ،

مخصوصاً تذکر دادند که باید اصلاح شود آ-هم در صورت جلسه اصلاح نشده در صورتیکه آ-هم يك موضوعی است که باید اصلاح شود و در صورت جلسه بحث شود و یکی هم موضوع توجه خاصی که مجلس نسبت به قشون دارد که روز بروز باید قشون ترقی کند و نمیشود ما بر گردیم بسنوات قبل این هم نظر بنده بود . مقصود بنده این است که بعضی خصوصیات در مذاکرات هست که حتماً باید در صورت جلسه تذکر داده شود . اجمالاً این بود نظر بنده .

طوسی . این قسمت اخیری که فرمودند صحیح است و آن قسمت اشتباه و تفسیری هم که آقای نخست وزیر فرمودند اصلاح خواهد شد ولی در سایر قسمت ها تصدیق خواهند فرمود اگر بنا باشد آ-طوری که میفرمایند بجز نوشته شود باید صورت مشروح در مجلس خوانده شود و الا صورت خلاصه که الان چهار صفحه شده خیال میکنم کافی باشد و آقا اقتناع شده باشند (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - دیگر بنده با توضیح آقای طوسی عرضی ندارم این صورت خلاصه است و این مطالب در صورت مشروح مجلس نوشته میشود .

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (خیر) صورت مجلس تصویب شد .

[۳- معرفی نهمین سرریب ریاضی به معاونت وزارت جنگ]

رئیس - آقای وزیر جنگ
وزیر جنگ (آقای جهانبانی) - اجازه میخواهم نهمین سرریب ریاضی که از افسران دانشمند و کاردان ارتش هستند و خدمات برجسته چه در داخل و چه در خارج کشور انجام داده اند بسمت معاونت وزارت جنگ به پیشگاه مجلس شورای ملی معرفی کنم (صحیح است - بسیار خوب - مبارک است)
[۳- تقدیم لایحه تریغ بودجه سال ۱۳۱۹ مجلس شورای ملی]

رئیس - آقای مرآت اسفندیاری
مرآت اسفندیاری - لایحه تریغ بودجه ۱۳۱۹ مجلس شورای ملی را تقدیم میکنم .

رئیس به کمیسیون محاسبات مجلس رجوع میشود .
آقای ثقة الاسلامی .
ثقة الاسلامی - عرضی ندارم .
[۴- بقیه شور لایحه جلوگیری از احتکار] جمعی از نمایندگان - دستور .
رئیس - لایحه احتکار مطرح است . ماده ششم خوانده میشود .

ماده ۶ - صدور دارو و خواربار و اقسام دامها و بطور کلی کالاهای مورد احتیاج عموم از کشور ممنوع است صورت این قبیل کالاها را دولت اعلان خواهد نمود .

متخلف برای دفعه اول علاوه بر ضبط عین مال به حبس تأدیبی از یکسال تا سه سال و بکیفر نقدی معادل دو برابر قیمت مالی که صادر نموده است محکوم خواهد شد و در صورت تکرار برای دفعه دوم علاوه بر ضبط عین مال مرتکب به حبس مجرد از سه تا ده سال و پرداخت کیفر نقدی معادل پنج برابر قیمت مالی که صادر نموده است محکوم خواهد شد .

و در صورت تکرار برای دفعه سوم علاوه بر ضبط عین مال مرتکب به حبس ابد یا اعدام محکوم میشود .

تبصره - دولت برای کالاهایی که زائد بر مصرف تشخیص دهد میتواند اجازه صدور دهد .

رئیس - آقای ابوار .
ابوار - کمیان میکنم این ماده خوانده شد و مذاکراتی شد و تمام شد و پیشنهاداتی هم کردند و یکی را هم آقای وزیر دادگستری قبول فرمودند حالا مراجعه بصورت مجلس بفرمائید معلوم میشود .

طوسی - صحیح است .
رئیس - آقای مؤید احمدی .

دکتر طاهری - اگر در ماده مذاکرات کافی شده که صحبتی ندارد باید در پیشنهادات صحبت نمود .
مؤید احمدی - بنده چون پیشنهاد هم داده ام در موضوع پیشنهاد صحبت میکنم (جمعی از نمایندگان - بفرمائید)

بنده با این ماده کاملاً موافقم برای اینکه در اینموقع که

حدس زده میشود چهار ماه ارزاق عمومی کم است البته سدورش از مملکت بایستی جلوگیری شود و وجودش در مملکت لازم است و بنظر بنده خیانتی از این بالاتر نیست که کسی برای منافع شخصی خودش بیاید ارزاق عمومی را از مملکت خارج کند و هر مجازاتی هم که برای صادر کننده فایده شود بنده موافقم ولی با این تبصره کاملاً مخالفم و این تبصره اجازه میدهد که از فردا متصل یکی یکی جواز بگیرند و اجناس را از مملکت صادر نمایند از اینجهت بنده پیشنهاد کردم که این تبصره حذف شود و اصلاً این تبصره لازم نیست برای این قانون . هر وقت لازم شد و دولت ضروری دانست که يك جنسی صادر شود میآوردند و از مجلس اجازه میگیرند و عجزاً تا مملکت باین حال هست بنده عقیده ام این است که این تبصره باید حذف شود .

وزیر دادگستری - این تبصره در لایحه هم که ما پیشنهاد کردیم نبود ولی در موقع مذاقه و رسیدگی در کمیسیون مذاکراتی شد که این تبصره هم باشد بهتر است و منطبق هم دارد این تبصره برای اینکه ما البته اجناسی داریم کالاهایی هست که زیاده از مصرف کشور است و از طرف دیگر احتیاج بکالاهایی داریم که فاقد آن هستیم و احتیاج با آنها داریم و این جا اجازه داده میشود که اجناس اضافی صادر شود و در مقابل کالاهایی که برای احتیاجات ضروری کشور لازم داریم وارد میکنیم بنا بر این با پیشنهادی که آقایان در کمیسیون دادند بنده هم موافقت کردم و تصور میکنم که خوب است این تبصره باشد و آ-هم راجع باجناسی است که ما زیاد داریم مثلاً فرض بفرمائید برنج زیاد داریم ولی گندم نداریم ممکن است برنج زائد بر مصرف که داریم مقداری خارج شود و در عین حال احتیاج برود گندم تأمین شود البته اگر بدون جهت اجازه داده شود که کالاهایی صادر شود این تبصره مورد ندارد ولی واقعاً تا کمال ضرورت نباشد ما از این تبصره استفاده نمیکنیم و بخواهد هم اجازه نخواهند داد اگر زائد بر مصرف بود اجازه داده میشود و اگر مورد احتیاج بود اجازه نخواهند داد .

رئیس - چهار پیشنهاد از طرف آقایان راجع به حذف تبصره رسیده است خوانده میشود :

پیشنهاد میشود تبصره ماده ۶ حذف شود . دکتر طاهری پیشنهاد مینماید تبصره ماده ۶ حذف شود طهرانچی .

پیشنهاد مینماید تبصره ماده ۶ حذف شود . امیر تیمور .
پیشنهاد میکنم تبصره حذف شود . مؤید احمدی .

رئیس - آقای مؤید احمدی توضیحات خودشان را دادند . آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - از مواد بسیار خوب این لایحه همین ماده ۶ است که در اینموقع سختی هر کس خیانتی بکند و جنس را از مملکت خارج کند باید بسختی مجازات شود ولی البته ما به احتیاج عمومی را نه چیزهایی که جز ضروریات عمومی نباشد ولی ما به احتیاج عمومی را واقعاً خیانت است سدورش از کشور مخصوصاً دام و گاو که در اینموقع برای شخم لازم است و این ماده از هر جهت بنظر بنده ماده بسیار خوب است مجازاتش هم اگر سخت است مانعی ندارد ولی این تبصره بنظر بنده تمام این ماده را از بین میبرد و مثل این است که با زحمت از مجاری کوچک يك آب را جمع کنند و آنوقت يك زیر آب خیلی بزرگی بکنند و تمام این آبهای که جمع شده از آن نظر آب خارج شود و فعلاً تمام این سختگیریهایی که در این ماده ۶ هست يك دفعه با این تبصره از بین میرود از اینجهت خوب است این تبصره برداشته شود اگر موقعی پیدا شد که ما کالایی از ما به احتیاج عمومی زیادتر داشتیم و خواستیم معاوضه کنیم آنرا اختصاصاً دولت اجازه میگیرد و الا اگر هر روزی بخواهد این کار را بکند ممکن است بدون اینکه دیگران اطلاع داشته باشند (چون نوشته است هیئت دولت دولت آنها نوشته است و هر روزی به تنهایی دولت است و میتواند این کار را بکند) بخواهند اجناسی را اجازه صدور بدهند این تبصره بکلی این ماده را از بین میبرد و بنده معتقد هستم که اگر ممکن است همانطور که خود دولت هم از اول این تبصره را لازم ندانستند حالا هم موافقت بفرمائید که بهمان ترتیبی که ماده را دولت

پیشنهاد کرده بود رأی بدهند.

مخبر - این جور که آقای دکتر استدلال فرمودند تصور میکنم اینطور نباشد که وجود تبصره آثار ماده را از بین میبرد بلکه ما باید دست درازت را باز بگذاریم چون ممکن است در يك مولفمی واقعا يك كالاهائی زائد باشد و تفریط بشود و ضایع بشود در صورتیکه ممکن است اجازه صدور آن کالا را بدهند و در مقابل يك كالای دیگری که برای ما ضروری است وارد کنند بنا بر این که دولت معتقد به مجلس شورای ملی است و این تبصره ۶ برای این قانون لازم است ما نباید دست دولت را به بندیم و در این قسمت هم که فرمودند برای هر موقع که دولت لازم دید بیاید از مجلس اجازه بگیرد بنظر بنده این قسمت هم کاملاً مورد نظر است و همانطور که نسبت باصل قانون دولت و مجلس در نظر دارند این قانون کاملاً اجرا شود در قسمت تبصره هم ضرورت در نظر گرفته میشود و بنظر بنده این تبصره هم ضروری ندارد بلکه وجودش نافع است.

رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - بنده هم برای حذف تبصره در جلسه قبل پیشنهاد کردم و اگر خاطر آقایان باشد در چندین جلسه قبل هم قبل از دستور عرض کردم که ما در این موقع از همه چیز بیشتر به مواد غذائی و خواربار و دام احتیاج داریم و بهیچوجه نباید اجازه بدهیم که از اجناس خواربار و مواد غذائی و دام از مملکت خارج شود و باید حتی الامکان جلوگیری شود ولی این که آقای سزاوار میفرمایند که اگر ما دست دولت را به بندیم ممکن است موافقی پیش بیاید که برای دولت اسباب زحمت شود و دچار محظور شود و بعقیده بنده بودن این تبصره دولت را دچار محظور خواهد کرد و وجود این تبصره مضرت است و مصلحت نیست و ما نباید بگذاریم خواربار از مملکت خارج شود ممکن است موقفی ضرورت اقتضا کند که جنس صادر شود آوقت دولت با کمال صراحت میآید به مجلس و نظارش را میگوید و يك ماده میآورد و آقایان هم اجازه میدهند ولی این تبصره همانطور که آقای دکتر طاهری فرمودند بکلی

این کار را کرده اند مطابق قانون محاکمه وزراء باید محاکمه شوند. این است که عرض میکنم آقا نکنید. آقا راه دزدی باز نکنید. (صحیح است)

وزیر دادگستری - تبصره را بنده پیشنهاد نکرده ام که پس بگیرم تبصره را کمیسیون پیشنهاد کرده است. راست است که ممکن است در بعضی موارد لازم باشد که این تحدیدات بشود اما همینطور که اینطرف قضیه صحیح است آنطرف قضیه هم صحیح است. جواب این مطلب بنده را نفرمودید اولاً صحبت در این است که کالاها و اجناسی که زائد بر مصرف داخلی باشد صحبت آنچه مورد لزوم و احتیاج است بیست جواب این مطلب را نفرمودید که اگر ما يك مقدار كالائی زائد بر مصرف داشته باشیم و از طرف دیگر يك كالاهائی لازم داشته باشیم و احتیاج بورود او داشته باشیم (مؤید احمدی - کی مشخص است) تشخیص با دولت است اگر لازم شد که ما جنس را بخریم و منوط شد آوردن آن جنس ببردن جنس دیگری که برای ما مصرفش زائد است چرا این کار را نکنیم بنده این را میگذارم به رأی آقایان و به پیشنهاد رأی گرفته شود اگر قبول کردند بنده هم مطیعم **طوسی** - يك پیشنهاد تجزیه رسیده است اجازه بفرمائید خوانده شود.

بنده پیشنهاد میکنم ماده و تبصره تجزیه شود و نسبت به يك رأی جدا گانه گرفته شود.

انوار - بنده در خود ماده پیشنهاد داده ام آنرا بخوانید. **رئیس** - آقای اعتبار.

اعتبار - در خود ماده هم پیشنهاد داده اند بنده نمیدانم رأی اینجا بنظر ما که تجزیه این ماده را پیشنهاد کرده ایم و مطابق ماده نظامنامه است قسمت طول را مجلس موافق است ولی قسمت تبصره چون مورد نظر است اگر چنانچه مجلس رأی داد خوب همانطور که آقای وزیر دادگستری فرمودند رأی داده شده است و اگر مجلس رأی نداد حذف میشود بدون اینکه بکمیسیون مراجعه شود.

رئیس - آقای اوحدی راجع باین پیشنهاد نظری دارید. **اعتبار** - پیشنهاد تجزیه قابل صحبت نیست.

اوحدی - عرض میکنم در این ماده دولت نوشته است بطور کلی خروج کالاهای مورد احتیاج عموم از کشور ممنوع است وقتی خود دولت در لایحه تقدیمی به مجلس تصریح میکند که کالای مورد احتیاج عموم از کشور ممنوع است خودش حق ندارد بگوید من آزادم (صحیح است) خودش حق ندارد بگوید من آزادم و مخیر کمیسیون هم دفاع کند که دست دولت را باز کنید دولت از اول نمیباید يك چنین چیزی را پیشنهاد کند وقتی کرد دیگر دست دولت را باز گذاشتن مورد ندارد. اگر دولت در يك موقع مقتضی بداند که جنس خارج شود ناچار بایست در مقابل جنسی که میگیرد اجازه بخواهد او خودش يك قانون علیحده پیدا خواهد کرد آوقت باید آن قانون را بیاورد به مجلس پیشنهاد بکند که آقا مطابق این جنس این جنس را ما میدهیم این را میگیریم. يك نکته را که الآن آقای محیط هم به بنده تذکر دادند بنده هم بعرض آقایان میرسانم این است که در این ماده نوشته شده است صدور دام معلوم نشده از این عبارت مقصود زنده است یا کشته (وزیر دادگستری - اصلاح شده) کشته و زنده هر دو؟ دیگر لازم نیست در اینجا قید شود؟ اگر لازم نیست که قید شود (مخبر - اضافه شده) اضافه شده اما توی نسخه ما که نیست بهر صورت اگر اصلاح شده و نظر بنده تأمین شده است بنده عرضی ندارم.

ملك مدنی - بنده اظهار نظامنامه ای دارم. **رئیس** - بفرمائید.

ملك مدنی - با این ترتیب که ما شروع کرده ایم هیچوقت هیچ لایحه ای از مجلس نمیگذرد و قتیکه مذاکرات کافی نشده است همه حق دارند در روی مواد حرف بزنند ولی قتیکه متذکر شد و مذاکرات کافی شده به پیشنهاد رسید جز دو نفر یکی دیگر کسی حق ندارد روی پیشنهاد صحبت کند بنده نمیدانم چرا آقای رئیس این اصل مسلم نظامنامه را رعایت نمیفرمایند که اینقدر طول بکشد استدعا میکنم توجه بفرمائید و قتیکه مذاکرات کافی شد پیشنهاد دهنده فقط میتواند توضیح بدهد و بکنفرانزاعضاء کمیسیون

هم میتواند مخالفت کند والا پیشنهاد بدهند و ده نفر هم مثل ماده در پیشنهاد حرف بزنند اینکه بجائی نمیرسد . رئیس - این پیشنهاد را چندین نفر کرده اند . ملک مدنی - بکنفر حرف میزند کافی است .

طهرانچی - به بنده که پیشنهاد را امضا کرده ام اجازه نمیدهید به آقای اوحدی اجازه میدهید .

رئیس - حالا رأی میگیریم به پیشنهاد تجزیه آقای اعتبار آقایان موافقین با پیشنهاد برخیزند (همه بیست نمایندگان)

عده از نمایندگان - این پیشنهاد رأی ندارد . اعتبار - اجازه میفرمائید . جدا گانه باید رأی بگیرید اول بماده بعد تبصره را هم علیحده رأی بگیرید اگر هر دو را مجلس رأی داد که تصویب شده و اگر نداد که آنها تکلیف معلوم است .

رئیس - پیشنهادات دیگر خوانده میشود . اصلاح ماده ۶ را بشرح زیر پیشنهاد مینمائید بعد از عبارت احشام و دامها از زنده و کشته الی آخر . بیست .

وزیر دادگستری - این خوانده شد و قبول شد .

طوسی - همینطور پیشنهاد آقای انوار . پیشنهاد میکنم بعد از کلمه دامها اضافه شود زنده و کشته . انوار .

رئیس - پیشنهاد دیگر : پیشنهاد میکنم اول ماده اضافه شود باستثنای اقلامی که دولت اعلان میکند الی آخر . ناصری .

ناصری - پس گرفتیم . رئیس - پیشنهاد دیگر .

اینجانب پیشنهاد مینمایم که عبارت ماده ۶ صورت این قبیل کالاها را دولت اعلان خواهد نمود باین طریق اصلاح شود . صورت کالا های مورد احتیاج عموم را دولت اعلان خواهد نمود . طهرانچی

رئیس - بفرمائید .

انوار - بنده در اینجا خواستم يك سوالی بکنم از آقای وزیر دادگستری اولاً عقیده ما این است که يك همتی مجلس بکند که زود تر این قانون بگذرد و بعد لایحه املاک بیاید که يك خدمتی کرده باشیم . در اینجا نوشته است هر کس بعنوان واسطه معاملات یا دلالتی اولاً در این مورد صکه مورد احتکار و موردی که ضیق معیشت است دلالتی در این کار کردن حقیقه جنابت است اما واسطه اگر بکدفعه واقع شدنته اینکه فعلش قرار دهد فعل خودش قرار دادن در چیزی که مورد احتیاج عموم است حقیقه يك خیانتی است برای عامه و مطابق تمام قوانین باید برایش کیفر قائل شویم اما مجرد واسطه شدن در يك معامله این هست یا نیست خواستم

بینیم که مشمول این را هم دارد یا نه . اگر واسطه يك دفعه هم باشد این کیفر را دارد یا نه نائیباً عبارت را اینجور باید در نظر بگیریم هر کس بعنوان واسطه معاملات یا دلالتی نسبت بخرید یا فروش کالای مورد احتیاج عمومی که از راه سفته بازی و غیره صورت بگیرد این کلمه و غیره را هم تعنی میکنم آقای وزیر دادگستری در نظر بگیرند موجب گرانی قیمت و یا کمیابی کالا های مزبور شود . این فعل باید نوعی واقع شود که گرانی آور باشد و الا اگر فعل را بکنند و گرانی نیآورد اینکه نمیشود باید فعل او طوری باشد که این فعل او ایجاد این کار را بکنند این را هم یا عبارت را توضیح بفرمائید یا در نظامنامه در نظر بگیرند که کسی اگر بکدفعه این کار را کرد او را بمحاکمه جلب نکنند این توضیحات را خواستم آقای وزیر بدهند که خیلی لازم است و برای اینکه عملی شود .

وزیر دادگستری - منظور از این ماده این نیست که واسطه یا دلالتی در معاملات حذف شود منظور از این ماده همینطور که در خودش تصریح شده این است که بعنوان دلالتی یا واسطه بخواهند سفته بازی بکنند یعنی معاملات نامشروعی بکنند که منظور فقط بالا بردن قیمت کالا باشد منظور این است که جلوگیری از این عمل بشود و الا بکدفعه کسی واسطه یا دلالتی در معامله ای بکنند این را

نخواستیم جلوگیری بکنیم خواستیم جلوگیری بکنیم از سفته بازی در معاملات که باعث گرانی قیمت میشود مقصود از ماده همین است . اما راجع بکلمه و غیره فرمودند بنده توضیح بدهم اینجا پیشنهاد شد که کلمه و غیره برداشته شود و بجای آن (و نظایر آن) گذاشته شود یعنی سفته بازی و از این قبیل کار ها .

رئیس - آقای طباطبائی : طباطبائی - عرض کنم این کلمه سفته بازی را بنده خواستم بینیم اصطلاحش توی بازار چیست بطور است . . . وزیر دادگستری - بای فرهنگستان اینطور تصویب کرده ترجمه اسپیکر لاسیون است .

طباطبائی - لغات فرهنگستان را هم توجه کنید که کار را مشکل کرده است . این را بنده نمیدانم مگر ماده قبل هم بنده پیشنهادی کرده بودم خوانده نشد مجازات را خیلی بنظر من شدید نوشتن در يك لایحه ای که هنوز عمل نشده و در قدم اول هستیم خیال میکنم صلاح نیست . بنده تقاضا کرده بودم کلمه اعدام حذف شود که گذشت و تصویب شد اینجا هم نظرم این است که صلاح نیست اشخاصی را که اگر بر خلاف زویه رفتاری بکنند و مجازات میشوند هم نقدی و هم جنسی از شغلشان هم آنها را محروم بکنیم تصور نفرمائید يك شخصی که از این راه اعاشه میکند وقتیکه مرتکب يك خطائی شد هم حبس برای او قائل شدیم هم مجازات نقدی بعد نوشته شده از شغل خودش این آدم محروم است اگر این آدم دلال بود از دو تا پنجسال محروم میشود با توجهی که به اوضاع سخت امروزه از نظر معیشت بفرمائید خیال نمیکند صلاح باشد در يك ماده ما طوری مجازات کنیم که بعداً بیکار و عجزه افزوده شود موافقت بفرمائید که همان حبس و جریمه اکتفا شود .

وزیر دادگستری - آقای نماینده محترم بخیال خودشان میخواهند ارفاقی قائل شوند در باره کسانی که بر خلاف روبه يك عملی را میکنند چون فرمودند بر خلاف روبه اما يك عمل نامشروعی که اسباب زحمت جامعه میشود و مضر است

میخواهند ارفاق کنند بنظر بنده این لایحه با همین مجازاتهایی که نوشته شده است بگذرد بهتر منظور ایشان را تأمین میکند چون اشخاص قبلاً فکر لاین را خواهند کرد که ممکن است از اعمال مضری که نسبت به جامعه میکنند گرفتاریها و مجازاتها و عواقب سختی پیش میآید شاید این باعث شود که جلوگیری کنند از معامع آنها و اسباب زحمت مردم نشود اینکه در اینجا راجع بدلال نوشته شده که علاوه بر مجازات از شغل محروم شود در قانون دلالی هم هست که دلال باید وظایفی را که باو محول است انجام بدهد اینجا در واقع از وظیفه خودش خارج شده و در واقع عملی کرده برخلاف رویه طبیعی خودش است و باید این را بیشتر متوجه شود که باید دلالی در کار مشروع بکند اگر دلالی در کار غیر مشروع بکند که اسباب زحمت جامعه فراهم شود نباید از لحاظ اینکه میبیند وضعیت سخت است اجازه بدهیم که اشخاص بروند یک کارهایی را مرتکب بشوند که این سختی را تشدید بکنند دلالی را البته باید تجویز کرد آیا دلالی نامشروع را هم باید تجویز کرد یا نه این کارهای نامشروع دیگر را هم باید تجویز کرد؟ بعقیده بنده چون دلال باید کار مشروع بکند اگر او کار نامشروع کرد باید عواقب عملش را هم تحمل کند و بنظر بنده مصلحت نیست که صرف نظر بکنیم از این مجازات.

رئیس - پیشنهاد خوانده میشود.

پیشنهاد میکنم در ماده ۷ بعد از کلمه سفته بازی عبارت و غیره حذف و بجای آن (و نظائر آن) نوشته شود.

وزیر دادگستری - قبول کردم.

رئیس - موافقین با ماده هفت با اصلاحی که شد بر خیزند (اکثر برخاستند).

رئیس - تصویب شد. ماده هشت:

ماده ۸ - هر بازرگان وارد کننده کالا یا صاحب کارخانه باید کالای خود را بعمده فروش یا کسبه جزء و یا مستقیماً بمصرف کننده بفروشد و همچنین هر عمده فروش مکلف است کالائی را که از وارد کننده یا صاحب کارخانه خریداری نمینماید بدون هیچ واسطه دیگری مستقیماً به بنسکدار یا کسبه

بجز و به بامصرف کننده بفروشد.

متخلف بجنس تأدیبی از دو ماه یا یکسال و بکیفر نقدی از پانصد تا پنج هزار ریال محکوم میشود و علاوه دادگاه میتواند مرتکب را به مجرمیت از شغل خود از دو ماه تا یکسال نیز محکوم نماید.

تبصره - معامله بادولت و با شهرداریها مشمول حکم این ماده نمیشود.

رئیس - آقای طهرانچی.

طهرانچی - این ماده بنظر بنده یکی از بهترین مواد لایحه است که جلوگیری میکنند از ترقی بدمورد قیمت اجناس وقتیکه بنسکداران به بنسکدار و کسبه جزء بفروشد دیگر به تجار و ایادی آنها فروخته نشود کمک بزرگی خواهد کرد به گران نشدن قیمت ولی بنظر بنده اینجا یک چیزی هست و آن این است که اولاد در قسمت اخیر میگردد بدون واسطه به بنسکدار و کسبه جزء بفروشد بدون دلال اینکه عملی نیست اگر مقصود دلال نبودن است که معنی ندارد و اگر مقصود این است که او بیک دست دیگری بفروشد که او بدست دیگری نفروشد اینجا واسطه را توضیح بفرمائید که منظور از واسطه دلال نیست یعنی عمده فروش حق ندارد به عمده فروش دیگری بفروشد یا شخص ثالثی که او به بنسکدار بفروشد. یک چیز دیگری هم که لازم بود اینجا عرض کنم اینجا متخلف فقط بر میگردد بفروشنده در صورتیکه باید برای خریدار هم مجازات باشد اینجا میگوید حق ندارد بفروشد باید قید شود که اگر خریداری هم باشد او هم باید مجازات شود این هم باید جلوگیری شود این قسمت را هم توضیح بفرمائید که مقصود از متخلف هم خریدار است و هم فروشنده که هر دو باید باین مجازات محکوم شوند نه فروشنده تنها این توضیح را بفرمائید یا عبارت را اصلاح کنند.

وزیر دادگستری - مقصود از عبارت بدون هیچ واسطه دیگری همین است که خودشان توضیح دادند و منظور دلال نیست منظور این است که اشخاص دیگری اگر واسطه معامله

باشند دلال که البته کار دلالی را انجام میدهد و راجع به مجازات متخلف هم متخلف اعم است از فروشنده و خریدار.

رئیس - آقای اوحدی.

اوحدی - یک قسمت از عرایض بنده را آقای طهرانچی در ضمن توضیحات خودشان بیان کردند بنده خواستم عرض کنم که این ماده طوری نشود که ما بدست خودمان وسایل گرانی را فراهم کنیم. وضعیت امروزه دنیا بر ما پوشیده نیست و تنها منحصر است راه وارد کردن کالا بیکی دو قسمت چنانچه بیشتر باقی نمانده آنها با محظوراتی که برای وارد کننده هست آقای وزیر دادگستری لازم است باین نکته توجه بفرمائید امروز یک نفر تاجری که میخواهد برای کشور ایران کالائی وارد کند از قبیل شکر یا چیزهای دیگر با محظوراتی که دارد خود در آب و آتش میزند برای وارد کردن جنس حالا وقتیکه او در مقام مبارزه بر آمده است ما در معاملات او اینقدر نباید سخت گیری کنیم که او دیگر از معامله کردن و تجارت کردن منصرف بشود زیرا اگر او منصرف شد که ما خودمان بیشتر اسباب قحطی و گرانی فراهم کرده ایم بایستی وسایل آسایش معامله او را فراهم کنیم که او بتواند بیشتر سفارش بدهد و بیشتر وارد کند آنوقت ما در این ماده میگوئیم که عمده فروش مکلف است یا به بنسکدار یا بمصرف کننده بفروشد این قسمت پائین و قسمت بالا هر دو این غیر عملی است زیرا وارد کننده ای که هزار عدل شکر وارد میکند نمیتواند این هیچوقت نمیتواند با مصرف کننده طرف بشود که یک دکان باز کند و مصرف کننده برود بگوید یک چارک شکر بمن بده یک من شکر به من بده یک ری بمن بده ده کیلو شکر بمن بده این کارها را بکنند وارد کننده نمیتواند اینکار را بکند آنوقت ما در ماده قانون مینویسیم که وارد کننده باید این کار را بکند خوب نمیتواند و وظیفه او نیست که این کار را بکند پس عمده فروش اولی باید اینکار را بکند مقصود این است که عمده فروش به عمده فروش نباید بدهد یک عمده فروش است در طهران یک جنس را وارد کرده یک عمده فروش دیگر در اصفهان یا خراسان محتاج است آیا

این عمده فروش بآن عمده فروش نباید بدهد این یک قدری اسباب زحمت میشود پس این عمده فروش بایستی مجاز باشد که با یک عمده فروش دیگری معامله بکند این را اگر لازمست توضیحی بدهند آقای وزیر دادگستری که مقصودشان از این عبارت " عمده فروش حق ندارد به عمده فروش بفروشد " چیست؟ عمده فروش در یک شهر یا در شهر دیگر اگر در شهر دیگر باشد که برخلاف مقصود است. اگر مقصود این است که عمده فروش بیک عمده فروش دیگر برای گرانی است برای احتیاج بفروشد این بایستی توضیح داده شود.

وزیر دادگستری - در قسمت اول ماده آقای نماینده محترم توجه فرمودند اینکه گفته شده است باید کالای خود را بعمده فروش یا کسبه جزء و یا مستقیماً بمصرف کننده بفروشد پس در این مضمونه واقع نشده است که حتماً به مصرف کننده بفروشد آنوقت در قسمت بعد مینویسد و همچنین هر عمده فروش مکلف است کالائی را که از وارد کننده یا صاحب کارخانه خریداری نمینماید بدون هیچ واسطه دیگری مستقیماً به بنسکدار یا کسبه جزء و یا به مصرف کننده بفروشد اینهم واضح است برای اینکه اگر بنا بشود عمده فروش بعمده فروش بفروشد آنوقت حتماً جراً معاملات ادامه پیدا میکنند و قیمت بالا میرود و بایستی آن عمده فروش به بنسکدار و کسبه جزء بفروشد این اسباب تسهیل معاملات میشود مضمونه ای هم برای کسی که بخواهد تجارت بکند وارد نمیشود.

رئیس - آقای انوار

انوار - بنده موافقم عرضی ندارم و مذاکرات هم کافی است. رئیس - پیشنهادات فرانت میشود:

پیشنهاد می کنیم جمله آخر ماده هشت اینطور اصلاح شود: متخلف اعم از خریدار و فروشنده الی آخر - تقابث وزیر دادگستری - قبول می شود رئیس - موافقین با ماده هشتم با این اصلاح بر خیزند

(اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده نهم

ماده ۹ - هیچ صاحب کارخانه ای نباید بدون موجب موجهی کارخانه خود را تعطیل و یا مقدار تولید آن را بمیزانی کمتر از آنچه دولت معین نموده برساند

متخلف برای دفعه اول بحسب تأدیبی از دو ماه تا شش ماه و در صورت تکرار به حبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال محکوم می شود.

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - عرض کنم این جا وقتی که صاحب کارخانه نوشته شده است البته کارخانه ها دارای سهام است و صاحبان سهام و شرکاء دخالت در امور کارخانه ها ندارند اگر بگوئیم صاحب کارخانه باید مجازات شود موجهی ندارد اداره کننده مسئول است و الا صاحب کارخانه که دخالتی ندارد ممکن است بی اطلاع هم باشند مگر کسانی که هیئت عامله هستند خوب است این موضوع را توضیح بفرمایند با اقلاً بنویسند هیئت عامله اگر تخلف کنند مجازات بشوند

وزیر دادگستری - عرض کنم این صاحب کارخانه که این جا نوشته شده است منظور را کاملاً تأمین می کنند تجارت خانه ها و کارخانه ها یک شرکتی ممکن است برای اداره آنها تأسیس شده باشد آن وقت یک هیئت مدیره دارد هیئت عاملی دارد مدیر عاملی دارد که آنها در حقیقت حکم صاحب کارخانه را دارند یا اینکه یک شخص معینی کارخانه دارد خودش هم اداره می کند در هر صورت منظور این است آن کسی که حق رأی دارد و حق این را دارد که دخالت در تقسیم مال کارخانه بکند آن شخص است و اگر عبارت دیگری بگذاریم مثلاً مدیر ممکن است مدیر باشد ولی صاحب کارخانه باو دستور داده باشد او تحت امر باشد و نتیجه گرفته نمیشود اما صاحب کارخانه همه اینها را میگیرد

رئیس - آقای انوار

انوار - بنده خواستم عرض کنم آقای طهرانچی که با ایشان خیلی صمیمیت دارم گمان می کنم در این جا توجه ندارند صاحبان کارخانه ها چکار میکنند وقتی حساب بکنید از پشم و نخ و این ها وقتی صورت میدهند چه قیمتی برایش

تا یک سال و به کیفر نقدی معادل پنج برابر جنس خریداری شده محکوم میگردد.

خرید کالا از کشورهای بیگانه بطریق مقررات مشمول این ماده نمیشود.

تبصره - مقصود از تکرار مذکور در این قانون این است که کسی پس از صدور حکم و قطعیت آن باز مرتکب بزه های مذکور در این قانون بشود.

رئیس - موافقین با ماده دهم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

یک عده گزارش از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است.

وزیر دادگستری - تمنی میکنم که این لایحه را تمام بفرمائید.

رئیس - ماده یازدهم.

ماده ۱۱ - در امور جنحه مذکور در این قانون در صورت لزوم بازجوئی کلیه وظایف بازپرسی را دادستان یا جانشین او انجام میدهد.

مرجع شکایت از قرار بازداشتی که دادستان یا جانشین او صادر مینماید دادگاه شهرستان است مگر در مواردی که دادرسی باید در دادگاه بخش بعمل آید که در اینصورت مرجع شکایت دادگاه بخش خواهد بود. رأی دادگاه شهرستان یا دادگاه بخش در این موارد قابل شکایت نیست.

رئیس - آقای انوار

انوار - بنده خواستم از آقای وزیر دادگستری سؤال کنم که اگر ممکن است این تشریفات محاکمه را بردارند که زودتر به نتیجه برسد و مجرم زودتر به مجازات برسد.

وزیر دادگستری - عرض کنم بطوری که در جلسه اول هم گویا عرض کرده ام منظور از این مواد تشریفات در این قانون این بود که حتی المقدور بطوری بکنیم که نتیجه زودتر حاصل شود و خائنین زودتر مجازات بشوند باین جهت بود که ما از تشریفات کاستیم.

رئیس - آقای دکتر طاهری.

دکتر طاهری - بنده خیال میکنم اینکه مدعی العموم

را مختار کرده اند که بجای بازپرس باشد بنظر بنده صحیح نیست و مدعی خودش نمیتواند قاضی باشد خوب است که بازپرس علیحده باشد بنده نمیدانم بچه جهت اینطور شده است خوب است هر کدام وظیفه خود را مشتقلاً انجام بدهند

وزیر دادگستری - این تشریفات که مقرر است برای دادرسی برای احتیاط است بطور کلی که مستنطق یک اقداماتی میکنند یک تحقیقاتی میکنند بعد هم دادستان تکالیفی که بر عهده خودش است انجام میدهد و ممکن هم هست اختلاف نظری بینشان پیدا بشود این مورد بدادگاه بالاتر این یک احتیاطهای خاصی است که پیش بینی میشود برای اینچنین موارد فوق العاده مقصود این است که در مواقع فوق العاده کار زودتر صورت بگیرد و این یک وظایف تحقیقاتی است وظایف تحقیقاتی را وقتی یک کسی انجام میدهد آن وقت این اختلاف می آید می رود یک مرحله دیگری رفع اختلاف بین اینها میکنند این اسباب طول کلام میشود و بطول جریان و این بطول جریان باعث دادن یا ندادن مجازات میشود اینجا نظر این است که اگر باید مرتکب مجازات بنشد زودتر ببیند تا هم برای دیگران عبرت باشد و هم مردم بدانند که خائن زودتر به مجازات رسیده است و اگر باید متهم تبرئه شود زودتر تکلیف او معلوم شود و از هر لحاظ که در نظر بگیرید این ترتیب باشد بهتر است.

رئیس - موافقین با ماده یازدهم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوازدهم:

ماده ۱۲ - رسیدگی به بزه های مذکور در این قانون خواه در مرحله بازجوئی و خواه در مرحله دادرسی باید بفوریت و خارج از نوبت و مقدم بر هر کار دیگری بعمل آید.

رئیس - موافقین با ماده دوازدهم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سیزدهم:

ماده ۱۳ - مواد ۳۰۹ و ۳۱۰ آیین دادرسی کیفری در قسمت درخواست و کیل از رئیس دادگاه در موقع رسیدگی به بزه های جنحه مذکور در این قانون رعایت نخواهد شد.

رئیس - پیشنهاد آقای نقابت قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم ماده ۱۳ باینصورت اصلاح شود. رعایت مواد ۳۰۹ و ۳۱۰ آیین دادرسی کیفری در قسمت درخواست وکیل از رئیس دادگاه در موقع رسیدگی به بزه های جنحه مذکور در این قانون اجباری نیست.

وزیر دادگستری - قبول میکنم.

رئیس - موافقین با ماده سیزدهم با اصلاحی که شد برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهاردهم ماده ۱۴ - در کلیه مواردی که بموجب این قانون ضبط عین کالا مقرر شده در صورتیکه عین موجود نبوده و یا دسترسی بآن نباشد دادگاه بجای ضبط عین مال مرتکب را بپرداخت قیمت آن محکوم خواهد نمود.

چنانچه پس از صدور حکم ضبط معلوم شود که عین مال را بزهار از بین برده و از دسترس خارج نموده دادگاه صادر کننده حکم او را بپرداخت قیمت آن محکوم خواهد نمود.

رئیس - آقای مطالبائی

طالباطبائی - صبح يك ورقه ای که اینجا بود راجع به مخالف و متوافق در این لایحه من جلوتر از همه اسم نوشته ام کس دیگر هم نوشته است یا ورقه خدمت آقای رئیس نیست یا صلاح ندانستند در مواد من عرضم را بکنم و اجازه فرمودند معیناً باز هم گویا مقتضی نبوده و اما در این ماده آن دوسطر اخیر بنظر من عین دو سطر اول است مقصود این است که اگر عین جنس نبود از مرتکب قیمتش گرفته شود در آن دو سطر اول هم همین است در این دو سطر آخر هم همین است در صدر ماده هم ملاحظه فرمائید نوشته است در کلیه مواردی که ضبط عین کالا مقدر نباشد از مرتکب قیمتش گرفته میشود بنابراین اگر نظری هم باشد این جمله اول او را میگیرد و خیال میکنم کافی است.

رئیس - یکی دوسریه فرمودید مطلبی ندارم و یکی دوسریه هم اجازه داده شد دیگر اخطار شما مورد ندارد.

وزیر دادگستری - ظاهراً مطلب اینطور بوده است که آقای نماینده محترم فرمودند ولی جمله جزئی هست در قسمت

دوم که توجهی فرمودند اگر بآن توجه میفرمودید آنوقت میدانستید که آن دوسطر آخر هم لازم است حالا بنده ماده را میخوانم. ماده چهاردهم: در کلیه مواردی که بموجب این قانون ضبط عین کالا مقرر شده در صورتیکه عین موجود نبوده و یا دسترسی بآن نباشد دادگاه بجای ضبط عین مال مرتکب را بپرداخت قیمت آن محکوم خواهد نمود یعنی متهم را که محاکمه میکند در همان حین کالا وجود نداشته ولی محقق میشود که این احتکار را کرده این جرم را کرده و آنوقت در این ماده حق داده میشود که بجای ضبط عین کالا قیمتش را بپردازد یکوقت هم هست که در مرحله رسیدگی شاید کالا وجود دارد حکم هم صادر میشود بررد جنس و لکن در موقع اجرا معلوم میشود که کالا نیست این قسمت دوم راجع است به موارد پس از صدور حکم (مطالبائی چه فرق میکنند) فرقی این است در کلیه مواردی که در موقع صدور رأی یعنی تا موقع صدور رأی معلوم باشد که کالا وجود ندارد حکم میدهد اما در قسمت دوم نظر بر این است که حکم صادر شده و کالا هم وجود داشته ولی وقتی میروند اجرا کنند معلوم میشود که کالا را از بین برده اند آنوقت اجرا میماند معطل که چه کند بر میگردد رجوع میکنند بمحکمه محکمه باید بتواند حکم بدهد حالا که کالا وجود خارجی ندارد باید معادل قیمت آن دریافت شود و بهمین جهت هم در قسمت آخر ذکر شده است چنانچه پس از صدور حکم ضبط معلوم شود که عین مال را بزهار از بین برده و از دسترس خارج نموده دادگاه صادر کننده حکم او را بپرداخت قیمت آن محکوم خواهد نمود. در واقع این يك حکم ثانوی است که پس از حکم اولی داده میشود.

رئیس - آقای اوحدی.

اوحدی - اگر آقای وزیر دادگستری توجه فرمایند این ماده يك نقیصه دارد که موجب اشکال قضائی خواهد شد. در قسمت اول این ماده مینویسد جاهائی که باید کاملاً ضبط شود اگر از دست رفته است یا دسترسی بآن نیست دادگاه حکم بقیمت میدهد این در مرحله اول

است که مشغول رسیدگی است و هنوز حکم صادر نشده است عین مالی که باید ضبط شود این ضبط مال سه طایفه بیشتر نیست یا قاجاقچی است اجناس را از این کشور بشور دیگر خارج میکنند حکم ضبطش داده شده اگر در این موقع که بخواهد خارج کند او را بگیرند باید توقیفش کنند لافل ناوقتی که تکلیف قانونی او معین شود اگر مأمور دولت آنرا توقیف کرد دیگر مورد ندارد برای از بین بردن زیرا ممکن است يك کسی را متهم کنند که فلان جنس را خارج کرده است قاجاق کرده است عین رفته است و در بین چیزی موجود نیست طرف مقابل هم متهم شده است آنوقت پس فردا دادگاه او را محکومش میکنند بقیمت در حالتهای که شاید هم او برده باشد صرفاً تهمت باشد بنابراین بنده معتقد هستم که اگر آقای وزیر دادگستری موافقت فرمایند اضافه شود باین ماده يك تبصره ای که هر جا که بایستی عین مال ضبط شود باید قبلاً توسط مأمور دولتی توقیف شود که گرفتار این کشمکش نشوند.

وزیر دادگستری - پیشنهاد شده است و قبول میکنم.

رئیس - آقای انوار.

انوار - بنده بعنوان موافق هستم اولاً بنده عضو کمیسیون هستم و کاملاً هم موافق هستم باین ماده و عبارت قانون هم کاملاً صحیح است آقای اوحدی توجه فرمایند چنانچه پس از صدور حکم ضبط معلوم شود که عین مال را بزهار از بین برده چون حکم به ضبط سال داده شده مجبید قیمت آنرا بدهد اما نسبت بآن فعلی که کرده است چون فعلش خلاف است داخل در مواد دیگر است و باید مجازات شود آقای وزیر دادگستری هر نظری دارند نمایند و بنده ماده را کامل میدانم.

اوحدی - اگر عبارت صحیح بود آقای وزیر قبول نمیکردند پیشنهاد را

وزیر دادگستری - عبارت صحیح است در این اشکالی نیست بنابراین مطلبی هم که ایشان گفتند صحیح است اینجا مذاکره کردیم آقای نقابت پیشنهادی دادند بنده هم قبول

کرده و حالا خواننده میشود و رفع این اشکال میشود اما عین ماده که نوشته شده آنهم بجای خودش صحیح است.

(پیشنهاد آقای نقابت خونسد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۱۴ اصلاح ذیل بعمل آید بعد از جمله مرتکب را بپرداخت قیمت آن محکوم خواهد نمود اضافه شود و در این موارد موقع شروع به تعقیب میتوان عین کالا را بازداشت نمود تا تکلیف قطعی آن در دادگاه معلوم شود.

وزیر دادگستری - قبول میکنم

رئیس - موافقین با ماده چهاردهم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پانزدهم

ماده ۱۵ - راجع بفرار رسیدگی بغیر از آنچه در این قانون پیش بینی شده مقررات آیین دادرسی کیفری باید رعایت شود.

رئیس - موافقین با ماده پانزدهم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده شانزدهم.

ماده قلم - صدی پنجاه از جرائم حاصل از این قانون برای توزیع دارو بطور رایگان بین فقراء کشور بوسیله وزارت بهداشتی بمصرف خواهد رسید.

رئیس - پیشنهادی رسیده قرائت میشود

پیشنهاد میشود بین فقرای هر محل که جرم در آن جا واقع شده بوسیله وزارت بهداشتی تقسیم میشود.

طوسی - مسترد کرد

رئیس - موافقین با ماده شانزدهم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفدهم.

ماده ۱۷ - آیین نامه راجع بتعیین انواع کالاهای مورد احتیاج عموم و همچنین صورت کالاهای ضروری و مقداری که هر کس میتواند برای مصرف خود و عائله خویش داشته باشد و طرز خرید و تعیین قیمت و همچنین آیین نامه های دیگری که برای اجرای این قانون لازم باشد وزارت دادگستری با شرکت هر يك از وزارت های کشور و دارائی و بهداشتی و بازرگانی و پیشه و هنر که مأمور اجرای این

قانون هستند هر يك در قسمت مربوط بآن وزارت خانه تهیه مینمایند که پس از تصویب کمیسیون های داد گستری و بازرگانی بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

رئیس - پیشنهادهائی رسیده خوانده میشود بعد صحبت میشود آقایانی که اجازه خواسته اند پیشنهاد هم داده اند .
اعتبار - خبر بنده پیشنهاد نداده ام در ماده اجازه خواسته ام .

رئیس - آقای اعتبار شما هم امضا کرده اید اجازه بفرمائید پیشنهاد ها خوانده شود .

اعتبار - عرض کنم که پیشنهادات البته بجای خودش صحیح است ولی در ماده هنوز مذاکره نشده و مطابق نظامنامه باید اول در ماده صحبت شود بعد در پیشنهادات موضوعی که محل نگرانی است این ماده ۱۷ است بنده به آقای وزیر داد گستری اینجا عرض میکنم که این نکات را توجه بفرمائید بنظر بنده اجرای این قانون و عمل مأمورین در این قانون خیلی اهمیت دارد و ممکن است باید با عمل خوب حقیقتاً از این قانون نتیجه بگیریم و هم با عمل بد این قانون را بضرر مملکت تمام کنیم بنده را بر پرویز از عراق خواسته اند پای تلفن و گفتند که يك اعلامی از طرف مأموری که رفته است برای جمع آوری غله منتشر کرده است و در آن مینویسد که نظر باینکه قانون در جریان است و قریباً تصویب خواهد شد و در آن مقرراتی وضع شده است باید روی آن مقررات عمل کرد و بالاخره از همان موضوعی که ما واقعاً نگران بودیم همان عمل را در عراق شروع کردند و بدهات هم رجوع کرده اند و هر جا دو خروار سه خروار گندم بوده انبار آنها را مهر و موم و توقیف کرده اند و حتی بذر رعیت را هم شاید توقیف کرده باشند و اینکار را کرده اند بنده اینجا با آقای وزیر عرض کردم فرمودند که همچو چیزی نشده و نمیشود و ما تاقانون را نگذاریم و بکمیسیون داد گستری آئین نامه آنرا بیاوریم این عمل نخواهد شد بنده حضورشان عرض کردم که میشود بدلیل اینکه شده است و اعلان را هم که فرمودند شده است این اعلان چاپی است و ممکن است تقدیمتان کنم تا در عریضی که میشود قدری دقت

يك دهی دو نفر آدم كشته شده وضعیت اینطور است وضعیت اراك هم همین طور است نتوانسته اند گندم بگیرند خوب آقا رعیت دو خروار سه خروار گندم دارد با داد و فریاد و جاج و جنجال بالاخره مأمورین را جواب کردند و دادند و آنها برگشته اند و در اصفهان هم این صورت شروع شده است بالاخره از جاج بدهات این ضررها را دارد و این گندم نمیشود و يك مقصود مشروعی که دارید باین ترتیب از بین میبرید

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده هم جزء یکی از کسانی هستم که آن پیشنهاد را امضاء کرده اند و در ماده ۴ تقدیم شد و بنده همانند برای ماده ۱۷ . باین جهت بنده هم خواستم همانطور که آقای اعتبار توضیح دادند توجه آقای وزیر داد گستری را جلب کنم بقضیه که واقع شده است در شاهرود و اراك و صریحاً عرض کنم که وقتی بخوانند نان رعیت را از آنها بگیرند نتیجه معکوس خواهد داد و اگر بنا باشد يك رعیتی که مقداری گندم دارد بخوانند از او بگیرند البته امیدهد و موجب مشاجره و کشمکش بین مأمورین دولت و زارع فراهم میشود و بعقیده بنده دولت در اینموقع که فکرش این است که رفاه و آسایش رعایا و فلاحین را فراهم کند اگر با این پیشنهاد موافقت نفرمایند اشکال پیدا می شود مادر پیشنهاد گفته ایم اگر چنانچه دولت از وجود انبار گندم رجوعی مستحضر شد انبار را تحت نظر میگیرد و اگر چنانچه مازاد مصرف ده بود بگیرد و حمل کند ما چیزی نگفته ایم که خلاف مصلحت دولت باشد . منظور این است که اگر يك کسی انباری در يك جائی دارد و آن مازاد مصرف محل میباشد از نظر كمك بشهرها بشهر حمل شود اما اگر ده خروار گندم در يك دهی هست و حال آنکه محل بیست خروار احتیاج دارد نباید دهائی گرسنه باشد و شهری نان نأمین شود و این خلاف اصل است باین جهت بنده تقاضا میکنم آقای وزیر داد گستری این پیشنهاد ما را که اغلب آقایان که در کار هستند و مطلع میباشد امضا کرده اند موافقت بفرمایند که این اشکال بکلی مرتفع شود و این قانونی که بایک حسن نیت

از طرف مجلس موافقت شده است از يك ماده اش برای مردم اشکال تولید نکند . (صحیح است)

وزیر داد گستری - بحمدالله منظور آقایان و منظور دولت یکی است و اختلافی بین دولت و آقایان نمائندگان نیست دولت هم بنده کرارا عرض کرده ام نظر ندارد مأمور بفرستد دهات که خانه رعایا را تفتیش کند که ببینیم یکی ده من یکی یکمن گندم دارد و هیچ همچو منظوری نیست و يك چنین منظوری هم نمیشود باشد برای اینکه عملی نیست فرض بفرمائید چقدر قرا، و ده در این کشور هست و چقدر مأمور دولت لازم دارد برای اینکه برود اینکار را انجام دهد و همچو نظری نیست که دولت بخواند قانون را اینطور اجرا کند بنده عرض کردم منظور از این قانون این است که هر جا محتمل احتکار کند و زیاده از مصرف خود و عائله اش جنس داشته باشد دولت بتواند جلو گیری کند بنده چیزی که آنوقت عرض کردم و حالا هم تکرار میکنم این است که نمیشود گفت که مأمورین بدهات نروند مالک اگر قصد احتکار داشته باشد که نمیآورد گندمش را در خیابان لاله زار یا فلان شهر نگاهدارد این انبارش را در ده نگاه میدارد پس اگر بخوانیم جلو گیری کنیم از احتکار باید دسترسی باشد باین انبارهایی که در آن جنس احتکار شده اما اینکه يك چنین اعلامی که فرمودند در اراك منتشر شده بنده آن اعلان را ندیده ام و نه منکرش هستم بنده نگفتم که يك مأموری ممکن نیست کار بد کند ممکن است غالب مأمورین روی بدهی را پیش گیرند و کار بدی بکنند ولی عمل و رویه مأمورین باعث این نمیشود که ما عملی برخلاف ضرر جامعه کنیم باید جلو گیری از خبط آنها کرد و آنها را هم تعقیب کرد و نگذاشت کار خبط بکنند البته در این مورد هم خطائی شده برای اینکه هنوز قانون تصویب نشده اگر اینطور باشد البته تعقیب میشود اینکه فرمودند رعیت باید آزاد باشد و رعیت محتمل نیست بنده با کمال میل قبول میکنم و همینطور هم هست برای اینکه رعیت چیزی زیاد از مصرفش ندارد و نمیشود و غالباً کمتر از مصرف خودش دارد و نمیشود

بکنند در آنجا در نظر گرفته شود و در آن آئین نامه گنجانیده شود حالا پیشنهاد آقایان اگر مربوط به این است که بر عایب مزاحم نشوند این اشکالی ندارد در نظر گرفته میشود ولی اگر نظر این است که بدهات عموماً نروند این را بنده تصور نمیکنم آقایان نظر داشته باشند . . .

بیات - پیشنهاد شده است .

وزیر دادگستری - پس آن پیشنهاد را میخواهند آنوقت توجه میکنیم ولی آقایان برای اینکه مطلب حل شود و کار را ننندازیم بکمیسسیون موافقت بفرمایند که این کار را در آئین نامه تأمین کنیم و این مربوط با اجرای قانون است و این نکاتی که لازم است در این آئین نامه پیش بینی می کنیم و دقتی را که لازم است بعمل میاید که هم آن نظری که آقایان دارند عملی شود و هم منظور دولت حاصل شود و هم قانون زودتر بگذرد . (صحیح است)

عدهای از نمایندگان - مذاکرات کافی است

انوار - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات .

رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات .

بعضی از نمایندگان - عده کافی نیست

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - حالا که برای رأی عده کافی نیست

اشخاصیکه اجازه خواسته اند اجازه بفرمایید صحبت کنند

رئیس - آقای بیات .

بیات - بنده عرض میکنم که الآن سه ربع ساعت از

ظهر گذشته است و از طرف دیگر عده برای رأی گرفتن

کافی نیست و مذاکرات هم با اندازه کافی شده است باید

رأی گرفته شود تا تکلیف ماده و پیشنهادات معلوم شود

اگر آقایان موافقت میفرمایند بنده پیشنهاد میکنم جلسه ختم

شود جلسه دیگری که تشکیل میشود این یکی دو ماده

هم در اول جلسه آتی میگنزد . (نمایندگان صحیح است)

۵ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده فردا سه

ساعت قبل از ظهر .

(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

گفت که رعیت محترم است ولی محترم هم در دهی که رعیت است وجود دارد و نمیشود گفت که چون در دهات رعایا هستند و مازاد بر مصرف خودشان چیزی ندارند مأمورین آنجا نروند برای اینکه در دهات محترمین هم وجود دارند و اینکه باید با رعیت مساعدت شود گمان نمیکنم که کسی مخالف باشد در اینکه با رعیت مساعدت شود و دولت هم این نظر را دارد که با رعیت مساعدت شود ولی اینکه گفته میشود جلو گیری از احتکار باید بشود یعنی چه؟ یعنی انبارهایی که اشخاص تهیه کرده اند و جنسی را در آنجا ذخیره نموده اند برای اینکه گران بفروشند از آنها گرفته شود و بهمین رعیت هم که ندارد کمک شود و این گندم را بمیزان عادلانه در دسترس همه بگذارند اینکه فرمودید مازاد نزد مالک است البته اگر مازادی باشد نزد مالک است ممکن هم هست که مالک محترم نباشد و ممکن است کس دیگری آورده باشد یا از مالک دیگری خریداری کرده باشند و پنهان کرده باشند بنده تنها مالک را نمیتوانم بگیرم محترم است خیر اشخاص دیگری هم ممکن است بیایند و بخرند و بعد ها بقصد احتکار پنهان کنند پس باید از اینهم جلو گیری کرد اینکه فرمودند اگر بدهات بروند و از رعایا بخواهند گندم بگیرند کشمشکش میشود البته اگر بخواهند باین طرز که گندم مورد لزوم و مصرف رعایا را ببرند البته کشمشکش خواهند شد چلی اگر مأمورین بروند بدهات و جلو گیری از احتکار کنند باین معنی که به بینند اگر مالک و غیر مالک انبارهایی دارند و جنس را پنهان کرده اند آنها را کشف کنند این همان منظوری است که آقایان دارند و چکار باید کرد که منظور تأمین شود و آن مضاری هم که آقایان توجه دارند و حق هم هست جلو گیری شود و دولت هم بتواند از آن مضار جلو گیری کند و دولت هم کمال توجه را دارد باین مطلب که منظور آقایان را تأمین کند چه باید کرد؟ دولت در اینجا پیش بینی کرده است که آئین نامه وضع کند و با کمک آقایانیکه در کمیسسیون هستند آن آئین نامه تدوین شود و تصویب شود و هر اقدامی را که باید بشود و مضار بحال رعیت نباشد و جلو گیری از احتکار هم